

FÍGGJARMÁLARÁÐIÐ

Argir, tann 25. februar 2011
J.Nr.: 6410-0009/2006 / 14
(at tilskila í svari)

Løgtingið

Løgtingsmál nr. 115/2010: Uppskot til løgtingslóg um manntal í 2011

Uppskot

til

løgtingslóg um manntal í 2011

§ 1. Manntal skal haldast í Føroyum á heysti 2011.

Stk. 2. Endamálið er at gera eina neyva hagtalslýsing av føroyska samfelagnum

Stk. 3. Manntal er skipað sum ein verkætlan undir Hagstovu Føroya, sum hevur ábyrgd av verkætlanini.

§ 2. Landsstýrismaðurin ásetur í kunngerð, nær og hvussu manntal verður hildið.

Spurnablað

§ 3. Hvørt húski og einstaklingur í Føroyum fær eitt spurnablað at svara. Í

spurnablaðnum verður spurt um hesi evni:

- 1) Navn, kyn, aldur og p-tal.
- 2) Starv, útbúgving, vinna og arbeiði, arbeiðsumstøður og knýti til arbeiðsmarknaðin.
- 3) Uppihald í øðrum londum
- 4) Trúgv og tilknýti til kristnar kirkur, fríkirkjur og samkomubólkar.
- 5) Almenna heilsustøðu, avmarking í dagligum virki orsakað av sjúku ella breki
- 6) Ríkisborgaraskap, tjóðskap, føðistað, mál.

7) Bústaðir, slag av bústaði, lýsing av býli.

8) Lýsing av liviumstøðum í húskjunum og samansetingin av húskinum teljidagin.

9) Borgarastøðu, familjustøðu, hjúnalag, parlag, børn, foreldur, systkin.

Stk. 2. Felagsbýli fáa serligt spurnablað, har spurt verður um hesi evni:

- 1) Navn og p-tal hjá búfólkunum.
- 2) Slag av felagsbýli, lýsing av felagsbýli.
- 3) Tal á fólki, sum gistu í felagsbýlinum teljináttina

Stk.3. Øll, sum búgva í Føroyum, hava skyldu at svara spurnablaðnum, men tað er sjálvboðið at svara spurningum sambært stk. 1, nr. 4. Avvarðandi, verji ella onnur svara fyri tey, sum ikki sjálvi eru før fyri at svara spurningunum.

Løggilding av teljarum

§ 4. Løggildir teljarar verða brúktir at fremja manntalið.

Stk.2. Hagstova Føroya løggildir teljarar og útskrivar hesum vátan um løggilding. Treytin at vera løggildur sum teljari er, at

viðkomandi er myndugur og verður settur eignaður at vera teljari.

Stk. 3. Tulkar og onnur hjálparfólk í manntalinum skulu hava somu lóggilding.

Stk. 4. Ein lóggildur teljari hevur sambært leiðbeiningum:

- 1) Rætt at koma á gátt í hús hjá privatum og á onnur støð, har fólk búgva ella upphalda sær.
- 2) Rætt at biðja fólk svara upp á teir spurningar, sum eru í spurnablaðnum.

Stk. 5. Teljari skal vísa sína lóggildisvátan, verður tað kravt.

Stk. 6. Hagstova Føroya kann fráboða alment, hvør er lóggildur sum teljari.

§ 5. Lóggildir teljarir og onnur hjálparfólk í manntalinum hava tagnarskyldu um viðurskifti um einstaklingar, húski, býli, feløg, fyrirkomur og stovnar, sum tey í starvi sínum fáa kunnleika um, bæði meðan tey arbeiða fyri Hagstovu Føroya og aftaná, at tey eru farin úr arbeiðinum. Teljari og onnur hjálparfólk skulu skrivliga váttá, at tey hava kunnað seg við ásetingarnar um tagnarskyldu.

Nýtsla av upplýsingum fingnar í manntalinum

§ 6. Hagstova Føroya hevur ábyrgdina av, at hagtølini frá manntalinum verða tøk hjá øllum.

Stk. 2. Arbeiði við úrslitinum av manntalinum fylgir teimum lógum og reglum, sum Hagstova Føroya hevur skyldu at halda.

Stk. 3. Upplýsingar, sum Hagstova Føroya fær á manntalinum kunnu einans latast øðrum sum hagtøl, har eingin einstaklingur, býli ella húski kunnu kennast aftur.

§ 7. Upplýsingarnar á manntalinum eru ogn hjá landinum, og Hagstova Føroya hevur landsins vegna ábyrgdina av, at spurnabløðini eru í tryggari varðveitslu, til viðgerðin er liðug.

Stk. 2. Aftaná, at upplýsingarnar frá manntalinum eru talgildar, verða spurnabløðini latin Landsskjalasavninum í varðveitslu. Atgeingið er vart sambært ásetingum í lóg um Føroya Landsskjalasavn.

Revsing, gildiskoma o.a.

§ 8. Er ikki harðari revsing uppborin eftir aðrari lóggávu, verður við bót revsaður tann, sum brýtur tagnarskylduna í § 5.

Stk 2. Tann, sum brýtur grein 3, stk 3, við vilja ella av grovum ósketni, kann verða revsaður við bót.

Stk. 3. Revsiábyrgd kann verða áløgd lögfrøðiligum persónum sambært reglum í 5. kapitli í revsilógini.

Stk. 4. Í reglum, ið verða givnar sambært lógini, kann revsing verða ásett við bót fyri brot á reglurnar ella treytir, ið verða givnar sambært reglum.

§ 9. Landskassin rindar útreiðslurnar fyri manntalið.

§ 10. Hendan lógtingslógin kemur í gildi dagin eftir, at hon er kunngjørd.

Kap. 1. Almennar viðmerkingar

Við lógaruppskotinum verður givin heimild at halda manntal í 2011. Ásett verður, hvat spyrjast kann um, og at fólk hava skyldu at svara spurningunum. Eisini verður ásett, hvussu upplýsingarnar, sum koma í manntalinum, kunnu brúkast, og hvussu upplýsingarnar skulu goymast og varðveitast. Manntal 2011 er ein almenn verkætlan, sum hevur sjálvstøðuga játtan undir Hagstovu Føroya. Á fíggjarlógini 2008 vóru játtaðar 800.000 krónur. Í 2009 vóru játtaðar 1,8 milliún kr. Í 2010 vóru játtaðar 2,3 mió. kr.

1. Orsøk til lógaruppskotið

Manntal er ein hending, har farið verður í hvørt hús í landinum við tí fyri eyga, at tekna eina breiða og neyva mynd av, hvussu Føroyar síggja út í 2011.

Við eini slíkari fólkateljning ber til at lýsa landið út í æsir og gera samanberingar. Alt tilfarið, sum verður savnað inn, verður brúkt til hagtøl og einki annað.

Við upplýsingunum frá manntalinum kann Hagstova Føroya gera nýggjar og neyvri lýsingar av, hvussu føroyingar liva.

Í dag hava vit holla vitan um yvirskipaði viðurskifti. Vit kenna inn- og útflutning, búskaparligu høvuðstølini, fólkatøl, avreiðingar, og onnur framleiðslutøl.

Hinvegin hava vit líttla og onga vitan um fólkið og húskini í Føroyum. Vit vita lítið og onki um, hvussu støðan er hjá húskjunum, hvør býr saman í einum húski, hvussu eru fólk skyld, sum búgva saman, hvussu nógv arbeiða vit, hvussu langt hava vit til arbeiðis, hvussu búgva vit osv.

Manntal gevur eina greiða mynd av, hvussu fólkið livir, hvørjar útbúgvingar vit hava, hvussu arbeiðsmarknaðurin er settur saman, umframt onnur eyðkenni við teimum persónum, sum búgva í Føroyum.

Hesar upplýsingar gerast eitt amboð hjá politisku myndugleikunum, fyrisitingini, áhugabólkum, undirvísingini og annars øllum, sum vilja byggja sínar ætlanir/lýsingar av føroyska samfelagnum á vitan.

Manntøl skulu haldast javnan, so til ber at gera samanberingar yvir ávís ár.

Seinasta manntal í Føroyum var í 1977, tá Danmarks Statistik, saman við kommununum, skipaði fyri.

Fyrsta manntal var hildið í Føroyum í 1769, og síðani hava 27 fólkateljningar verið. Tær geva allar eina tíðarmynd av føroyska samfelagnum eitt ávíst ár og geva samtundis eina lýsing av, hvussu Føroyar eru broyttar øll hesi árin.

Umframt at vera ein lýsing, sum kann nýtast í dag, gevur eitt manntal eisini okkara eftirkomarum ein breiða lýsing av, hvussu teirra ommur, abbar, langommur og langabbar livdu.

2. ST-áheitan á limalond

Manntal er eisini eitt átak, sum ST mælir øllum londum í heiminum til at gera. Tað gevur eina vitan um støðuna í heiminum. Næstan øll lond í heiminum hava hildið ella ætla at halda manntal. ST heitir á lond um at halda manntal so nær 2010 sum gjørligt. ST mælir til, at lond halda manntal minst tíggjunda hvørt ár.

Føroyar eru nú millum tey lond í ST-høpi, sum ætla at halda manntal í 2011. Á listanum eru næstan 200 lond, sum antin hava ella ætla at halda fólka- og býlisteljning eitt av næstu árunum.

ST heitir í eini samtykt frá 2005 á limalondini um at kunngerá úrslitini breitt, so tey kunnu verða ein týðandi kelda við upplýsingum, sum kunnu brúkast í planleggingini hjá landøkjum, tjóðum og í altjóða høpi. ST mælti í somu samtykt til, at allar upplýsingar eru tøkar til at granska í fólkatølum, íbúgvaviðurskiftum, umhvørvi og sosio-økonomiskum spurningum.

3. Endamálið er hagtøl

Eitt av grundleggjandi prinsippunum, sum er galdandi fyri almenn hagtøl, er, at dátur, sum hagstovur savna um tann einstaka, undir ongum umstøðum mugu brúkast til annað enn hagtøl.

Hagstova Føroya umsitur úrslitið. Upplýsingar um tann einstaka, býlið og tað einstaka húskið, verða ikki undir nøkrum umstøðum latnar øðrum myndugleikum.

Borgaranum er tí tryggjað, at upplýsingar um borgaran ikki enda sum skrásetingar av nøkrum slagi í skráum uttan fyri Hagstovu Føroya.

Hagtølini, sum koma burturúr, verða knýtt í onnur hagtøl eftir teimum reglum og lógum, sum Hagstova Føroya arbeiðir eftir.

Evnini, sum eru í føroyska spurnablaðnum, eru spurningar, sum ST tilmælir, spurningar, sum Hagstovu Føroya tørvar, og spurningar, sum politiska skipanin, fyrisingin, áhugabólkar, so sum granskarar, javnstøðnevnd, fakfeløg, umhvørvisstovan osv. hava ynskt, at spurt verður um.

Fleiri spurningar eru, sum pláss ikki verður fyri í hesum manntalinum.

4. Trúnaður og loynd

Allar upplýsingar, sum verða latnar, verða viðgjørðar í trúnaði.

Mannagongdin er, at spurnabløðini verða eyðmerkt við navni, bústaði og persónstali.

Hesar upplýsingar á spurnablaðnum eru fyri at tryggja, at eingin verður taldur fleiri ferðir, og at talan eru um røtt fólk á røttum bústaði.

Í víðari hagtalsarbeiðinum kunnu hesar upplýsingar eisini verða brúktar til at leggja upplýsingar frá manntalinum saman við upplýsingum úr øðrum skráum. Her er aftur vert at undirstrika, at hetta bert kann gerast við hagtølum fyri eyga.

Manntalið í 2011 er skipað undir Hagstovu Føroya og skal lúka somu treytir, sum Hagstova Føroya arbeiðir undir. Men fyri at veita borgarunum enn størri trygd, verður hetta lógaruppskot lagt fyri tingið.

Sera strong krøv um tagnarskyldu skulu setast til tey, sum arbeiða við upplýsingunum. Serlig krøv verða eisini sett til teldur og rúm, har upplýsingarnar verða goymdar. Umframt løgtingslóg um manntal 2011, er tætt samstarv við Dátueftirlitið, ið eisini setur krøv til, hvussu upplýsingarnar kunnu viðgerast og goymast.

Tey útfyltu spurnabløðini eru serliga viðhvom, tí her síggjast nøvn, bústaðir og persónstøl beinleiðis, so tað er skjótt at koma at kenna fólk aftur. Tí verður eftirviðgerðin soleiðis skipað, at so tíðliga í tilgongdini sum til ber, verða upplýsingarnar “avnevndar”, við at seta raðtøl sum eyðmerki í staðin fyri lætt eyðkenniligar dátur.

Spurnabløðini frá manntalinum verða latin Landsskjalasavninum í varðveitslu, og tey kunnu sambært § 13 í løgtingslógini um Føroya Landsskjalasavn ikki verða almenn fyrr enn eftir 80 árum.

Eitt manntal er ikki liðugt, fyrr enn innsavnaðu upplýsingarnar aftur eru tøk hjá øllum. Hagtølini skulu latast almenninginum í einum líki, sum er viðkomandi og so skjótt sum til ber, eftir at spurnabløðini eru latin innaftur. Her er eisini umráðandi, at eingin fær fyrimum av at fáa hagtølini fyrri enn onnur.

5. Hvør hevur ummælt uppskotið og innkomnar hoyringsviðmerkingar

Uppskotið hevur verið til ummælis hjá Innlendismálaráðnum, Dátueftirlitinum, Umhvørvisstovuni, Landsskjalasavninum, Føroya Kommunufelag, Kommunusamskipan Føroya, Heilsumálaráðnum, Almanastovuni, MBF, Mentamálaráðnum, Granskingarráðnum, Javnstøðnevndini, Kvinnufelagasamskipan Føroya, Landsfelag Pensjónistanna, Landsbankanum og Samtaki. Svar er komið frá Dátueftirlitinum, Umhvørvisstovuni, Landsskjalasavninum, Føroya Kommunufelag, Almanastovuni, MBF, Javnstøðnevndini, Kvinnufelagasamskipan Føroya og Landsfelag Pensjónistanna.

Niðanfyrri eru viðmerkingar til nakrar av teimum mest týðandi viðmerkingum. Viðmerkingarnar í síni heild eru hjálagdar lógaruppskötinum, sum fylgiskjøl.

Umhvørvisstovan mælir til, at summar upplýsingar um býlið, sum ætlanin er at spyrja um á fólkateljningini, skulu skrásetast í eini almennari býlis- og bygningsskrá.

Arbeiðið at stovna eina býlis- og bygningsskrá er komið stutt ávegis. Eingin lóg er gjørd ella á veg, sum ásetur, hvat endamálið er við eini býlis- og bygningsskrá ella, hvussu ein slík skrá skal virka og skipast. Enn er ikki greitt, hvør skal røkja eina býlis- og bygningsskrá, heldur ikki er avgjørt, hvør skal hýsa eini slíkari skrá. Í roynd og veru er heldur ikki greitt, um politiska skipanin ynskir at stovna eina nýggja býlis- og bygningsskrá.

Hetta eru spurningar, sum neyvan kunnu svarast innan ætlaðu fólkateljningina 11. november 2011.

Verður avgjørt, at summar býlisupplýsingar úr spurnablaðnum kunnu flóta yvir í eina almenna skrá, so eigur at verða heilt greitt, hvør móttøku-parturin er, og eftir hvørjum lógum ein skrá verður skipað. Vandi er fyri, at upplýsingarnar koma til onkran almennan myndugleika, sum ongar ásetingar hevur um, hvussu tær skulu handfarast. Longu nú er eisini greitt, at tær upplýsingar um býlið, sum eru í spurnablaðnum hjá Manntali, ikki eru nøktandi fyri eina nýskipaða býlis- og bygningsskrá. Núverandi spurningar byggja á altjóða krøv og føroysk ynski um at lýsa liviumstøðurnar í Føroyum í dag.

Á Manntali er doyðurin lagdur á, at úrslitið av fólkateljningini bert verður brúkt til hagtøl, har eingin kann kennast aftur. Hetta er í samsvari við ST-leiðreglurnar, sum siga, at besta úrslitið fæst við ikki at blanda almennar skrásetingar saman við einum manntali.

Vert er at nevna, at tá Umhvørvisstovan vísir til, at danska Bolig- og Bygningsregisteret varð stovnað við upplýsingum, sum komu inn á eini fólkateljning, so er tað ikki rætt. Seinasta fólkateljningin í Danmark var í 1970, og Bolig- og bygningsskráregisteret var stovnað í 1977 við at senda serlig spurnabløð út til allar eigarar.

Tað er ikki ógjørligt at skipa eina fólkateljning soleiðis, at summar upplýsingar kunnu brúkast til annað enn hagtøl. Men vandi er fyri, at ivi verður um, hvat er til hvat, og at móttøðan móti teljingini veksur, tí nú ganga fólk hús úr húsi at skráseta fólk. Ivi verður sáddur um tagnarskyldu og trúnað. Serliga, tá tað er ógreitt, hvør myndugleiki skal taka móti upplýsingum, og hvør kann brúka tær, og hvussu ein nýggj skrá, sum heild, skal skipast.

Haraftrat hevur Manntal frá fyrsta degi víst á, at vit eru ikki í gongd við nakað slag av skráseting, men at gera eina breiða hagtalslýsing av Føroyum.

Á praktiska økinum ivast vit eisini í, hvørjir teir stóru fyrimunirnir skuldu verið at knýtt innsavning av upplýsingum um býli at sjálvari fólkateljningini. Posta ber spurnabløðini út í øll býli, har fólk búgva, og har fara teljararnir á gátt. Teljararnir fara ikki í aðrar bygningar, har eingin býr. Í teimum førum, har annar enn eigarin býr í húsunum, skal tann, sum býr har, svara um býli. Um upplýsingarnar skuldu brúkast til eina almenna skrá, er helst neyðugt, at tað er eigarin, sum svarar spurningunum. Í teimum bygningum, har fleiri búgva, ella har eigarin ikki býr ella eigarin er eitt felag, verður eisini neyðugt at finna rætta viðkomandi at svara spurningunum. Hetta er ikki nakað, sum teljararnir, sum er, verða upplærdir í at handfara.

Sostatt er talan um tvær ymiskar arbeiðsuppgávur, sum higartil ikki eru tonktar saman.

Manntal heldur, at nú sæst týðuligt, at nógvir partar ynskja eina býlis- og bygningsskrá.

Tær royndir, sum Manntal fær við sínum átaki, kunnu brúkast í arbeiðinum at stovna eina nýggja býlis- og bygningsskrá.

Landsskjalasavnið skjýtur upp, at samansetingin av familjunum, sum hon fer at vísa seg í úrslitinum av fólkateljningini, kann brúkast til at eftirkanna skrásetingar í Ættarbandsskrání.

Eitt grundleggjandi prinsipp við fólkateljingum er, at eingin má kennast aftur í endaligu hagtølunum. Eisini fyri at fáa so røtt svar, sum gjørligt, veitir Manntal borgaranum trygd fyri, at ongar upplýsingar um einstaklingin, húskið ella býlið flóta úr spurnablaðnum í aðrar skráir.

Hetta, halda vit, er so týðandi, at Manntal ikki tekur undir við hesi áheitan.

Javnstøðunevndin og **Kvinnufelagasamskipan Føroya** mæla til at skifta navn á verkætlanini. Manntal heldur, at avgerðin um navnið er tikin og ikki eigur at vera broytt nú.

Kap. 2. Avleiðingarnar av uppskotinum.

1. Fíggjarligu avleiðingarnar fyri land og kommunu

Uppskotið hevur fíggjarligar avleiðingar fyri landið, sum rindar kostnaðin fyri at halda manntal. Kostnaðurin er mettur til kr. 7,5 mió. í 2011. Uppskotið hevur ikki fíggjarligar avleiðingar fyri kommunur.

2. Mettar umsitingarligar avleiðingar fyri land og kommunu.

Manntal er skipað sum ein verkætlan undir Hagstovu Føroya.

Tá manntal er hildið og hagtøl fingin, verður hetta til stórt gagn bæði hjá landi og kommunum, tí fleiri neyðugar hagfrøðiligar upplýsingar tá verða tøkar um fleiri viðkomandi viðurskifti, so sum býlistøðan í kommununi, og hvussu samansetingin er av íbúgvunum í kommunum.

3. Fíggjarligu avleiðingarnar fyri vinnuna

Mett verður ikki, at uppskotið hevur fíggjarligar avleiðingar fyri vinnuna. Spurningar um arbeiði og útbúgving geva vinnuni nýggjar upplýsingar, sum vinnan kann brúka.

4. Avleiðingar fyri umhvørvið

Uppskotið hevur ikki nakrar avleiðingar fyri umhvørvið. Summir spurningar snúgva seg um orku og onnur umhvørvismál. Hetta verður ein hjálp hjá umhvørvismyndugleikunum at leggja umhvørvispolitikk til rættis.

5. Serligar fíggjarligar, umsitingarligar ella umhvørvisligar avleiðingar fyri serstøk øki í landinum

Uppskotið hevur ikki nakrar serligar fíggjarligar, umsitingarligar ella umhvørvisligar avleiðingar fyri serstøk øki í landinum.

6. Sosialar avleiðingar fyri ávísar samfelagsbólkar ella felagsskapir

Uppskotið hevur ikki nakrar sosialar avleiðingar fyri ávísar samfelagsbólkar ella felagsskapir.

7. Hava millumtjóða sáttmálar við sær fíggjarligar, umsitingarligar ella umhvørvisligar avleiðingar fyri landsmyndugleikar, kommunumyndugleikar, ávís øki í landinum, ávísar samfelagsbólkar ella vinnuna.

Nei, á hesum øki eru ikki millumtjóða sáttmálar, sum hava nakrar slíkar avleiðingar við sær.

8. Áleggur uppskotið fólki skyldur t.d. upplýsingarskyldu, skrásetingarskyldu ella t.d. krøv um loyvi skal verða greitt frá umsitingarligu avleiðingunum av hesum.

Tað verður álagt fólki skyldu at svara manntalsspurningunum. Tá farið verður undir at hava eitt manntal, er grundin, at samfelagið ynskir at fáa neyvari lýsing av, hvussu Føroyar síggja út í ár 2011. Hetta er eitt átak, sum kostar samfelagnum fleiri mió. kr., og tí ynskir man at fáa svar frá øllum borgarum í Føroyum. Av royndum veit man, at tað ikki letur seg gera at fáa øll at svara, um tað verður sjálvboðið fyri borgarar at svara. Tí er tað mettt neyðugt at áleggja fólki at svara spurningunum. Hendan skyldan fyri borgaran verður mettt at vera eitt minni inntriv sæð í mun til nyttuna, sum samfelagið fær av úrslitinum av manntalinum.

9. Verða heimildir lagdar til annan landsstýrismann, ella til kommunur út yvir kommunustýrislógina, skal greiðast frá teimum fyrilitum, ið grundgeva hetta.

Ongar slíkar ásetingar eru í uppskotinum.

10. Fáa almennir myndugleikar atgongd til privata ogn skal grundgevast fyri hesum og greiðast frá vavinum av heimildini.

Í lógini verður heimilað teljarunum at koma “á gátt” hjá fólki. Tað at teljari kann koma á gátt merkir, at hann kann koma til dyrnar, banka uppá og siga ørindi síni, sum er at heinta spurnarblað og kanna, at spurningarnir eru svaraðir. Teljarin hevur tó ongan rætt at tvinga seg inn í heimið hjá fólki ímóti teirra vilja. Um fólk ikki sjálvi bjóða teljaranum innum, avgreiðir teljarin ørindi síni í hurðini, durinum ella gongini.

11. Skema

	Fyri landið /landsmyndugleikar	Fyri kommunalar myndugleikar	Fyri pláss/øki í landinum	Fyri ávísar samfelagsbólkar / felagsskapir	Fyri vinnuna
Fíggjarligar /búskaparligar avleiðingar	Ja	Nei	Nei	Nei	Nei
Umsitingarligar avleiðingar	Ja	Nei	Nei	Nei	Nei
Umhvørvisligar avleiðingar	Nei	Nei	Nei	Nei	Nei
Avleiðingar í mun til altjóða reglur og avtalur	Nei	Nei	Nei	Nei	Nei
Sosialar avleiðingar				Nei	

Kap. 3. Serligar viðmerkingar

Til § 1

Ásett er, at manntal skal haldast í 2011.

Endamálið við manntalinum er at gera eina neyva hagfrøðiliga lýsing av føroyska samfelagnum ein dag á heysti 2011. Við eini slíkari fólkateljning ber til at lýsa landið út í æsir og gera samanberingar. Alt tilfarið, sum verður savnað inn, verður brúkt til hagtøl og einki annað.

Til § 2

Landsstýrismaðurin í fíggjarmálum fær heimild til í kunngerð at áseta dagin ella dagarnar, tá manntal skal haldast. Eisini skal landsstýrismaðurin góðkenna endaliga spurnarblaðið og tryggja sær, at spurt verður einans um tey evni, sum eru nevnd í § 3.

Landsstýrismaðurin ásetur neyvari mannagongdir og reglur fyri sjálva útinningina av manntalinum. Talan er um, hvussu landið verður býtt upp í teljidømi og teljiøki.

Til § 3

Øll húski í Føroyum fáa sendandi eitt spurnablað at útfylla. Ein teljari frá Manntal kemur á gátt eftir spurnablaðnum. Tá ber eisini til at fáa hjálp at útfylla blaðið, um ivasurningar eru. Foreldur ella onnur fylla spurnablaðið úr fyri børn ella onnur, sum ikki eru før fyri at útfylla spurnablaðið. Hetta kann t.d. vera eldri fólk, dement fólk, sinnissjúk fólk ella fólk við menningartarni. Um hesi hava ein tilnevndan verja, eigur verjin at hjálpa teinum at svara spurningunum. Tað er tó ein sannroynd, at fleiri fólk, ið kundu fingið tilnevnt ein verja, ikki hava ein verja. Tá er tað ofta tey avvarðandi, ið taka sær av teirra áhugamálum. Og hugsanin er, at hesi somu avvarðandi eisini kunnu hjálpa teimum at svara spurningunum frá Manntali. Ein avvarðandi er oftast ein í familjuni, t.d. børn, hjúnafelagi, systkin ella onnur nærstandandi. Um ongin verji ella avvaðrandi er, kann t.d. ein stovnsleiðari hjálpa viðkomandi við spurningunum.

Ein ábyrgdarpersónur í hvørjum húskei vátar, at spurnablaðið er fyllt út eftir bestu sannføring og vitan. Um onkur í húskinum er bursturstødd/staddur, t.d. til skips ella ferðast, kann ábyrgdarpersónurin fylla spurnablaðið út fyri tann persónin.

Felagsbýli er øll sløg av býlum, har fleiri búgva saman uttan at kunnu sigast at vera eitt húskei. Dømi eru ymisk sløg av bústovnum og næmingaheimum. Tey, sum vanliga búgva í felagsbýlinum, svara eisini spurningum til einstaklingin. Tey, sum ikki búgva vanliga í felagsbýlinum, svara á spurnablaði, sum er sent, har tey vanliga búgva. Tey, sum ikki búgva vanliga í felagsbýlinum, svara á spurnablaði, sum er sent, har tey vanliga búgva.

Teljningartíttin er náttin til tann dagin, sum lýstur er at vera teljningardagur.

Væntandi vera umleið 70 spurningar.

Spurningarnir í einum manntali skulu vera lættir at skilja. ST minnir í síni vegleiðing (http://www.uncece.org/stats/publications/CES_2010_Census_Recommendations_English.pdf, og <http://unstats.un.org/unsd/censuskb20/Attachment455.aspx>) á, bert at taka evni við í eitt spurnablað, sum ikki kunnu svarast á annan hátt enn á einum manntali. Evnini skulu ikki nøkta forvitni hjá fólkum, men hava týðning fyri samfelagið og verða viðkomandi fyri at lýsa tey minnu økini í landinum. Fólk skulu ikki kenna seg órógvad av óneyðugum spurningum. Fólk mugu ikki kenna seg plágað.

Spurningarnir mugu ikki vera ágangandi ella kenslubornir ella krevja eina langa frágreiðing fyri at tryggja, at svarið verður beint. Fólk skulu kunna svara her og nú upp á spurningarnar. Spurningar sum krevja serliga gott minni, ella at leitað verður í gomlum skjølum, skulu ikki vera við. Og eitt eyðkenni fyri spurningarnar í einum manntali er eisini, at spurt verður ikki um áskoðanir ella meiningar, men um ítøkiligar upplýsingar.

Spurningarnir á einum manntali mugu ikki gerast við tí endamáli at savna inn tilfar, sum kann fremja ávís politisk sjónarmið ella áhugamál.

ST mælir til, at tað er sjálvboðið at svara spurningum um trúgv og tilknýti til kristnar kirkjur, fríkirkjur og samkomubólkar. Hesum tilmæli verður fylgt.

Til § 4

Neyðugt verður við fleiri fólkum, sum skulu savna inn spurnarbløð og um neyðugt hjálpa fólkum at útfylla blaðið, um ivasurningar eru.

Hetta er eitt álitisstarv, og tí mugu krøv setast til tey, sum skulu útvinna hetta.

Hagstova Føroya skal til endamálið løggilda neyðuga talið av teljarum. Í greinini er ásett, hvørji krøv skulu setast persónum fyri at kunna løggildast, umframt hvørjar heimildir og skyldur tey hava.

Teljararnir skulu umframt at vera myndugir eisini vera egnaðir til arbeiðið. Hetta merkir eitt nú, at tey, sum verða sett í starv, skulu vera álítandi, skilja týðningin av trúnaði, skilja markið millum at koma á gátt og rættin hjá einstaklinginum í egnum bústaði.

Greinin gevur heimild til almenna fráboðan um, hvør er løggildur sum teljari.

Til § 5

Áseting um tagnarskyldu um tað, sum teljari og onnur hjálparfólk fáa kunnleika til undir arbeiði teirra við manntalinum.

Til § 6

Hagstova Føroya leggur úrslitið av manntalinum í talgilda goymslu. Sí eisini pkt 3 og 4 í almennu viðmerkingunum.

Til § 7

Tá Hagstova Føroya er liðug at talgilda upplýsingarnar, skulu spurnabløðini latast Føroya Landsskjalasavni í varðveitslu. Eftir 80 ár verða spurnabløðini almenn.

Til § 8

Revsireglur. Um teljari brýtur tagnarskyldu sína, kann hesin verða revsaður við bót.

Til § 9

Hvør rindar útreiðslurnar.

Til § 10

Gildiskomuáseting.

Hjáløgd skjøl:

Skjal 1: Hoyringssvar frá Almannastovuni, dagfest 11. februar 2011

Skjal 2: Hoyringssvar frá Dátueftirlitinum, dagfest 11. februar 2011

Skjal 3: Hoyringssvar frá Føroya Kommunufelag, dagfest 9. februar 2011

Skjal 4: Hoyringssvar frá Javnstøðunevndini dagfest, 11. januar 2011

Skjal 5: Hoyringssvar frá Kvinnufelagasamskipan Føroya, dagfest 11. februar 2011

Skjal 6: Hoyringssvar frá Landsfelag Pensjónista, dagfest 11. februar 1011

Skjal 7: Hoyringssvar frá Landsskjalasavninum, dagfest 14. februar 2011

Skjal 8: Hoyringssvar frá Umhvørvisstovuni, dagfest 11. februar 2011

Skjal 9: Høvuðsspurnablaðið, sum varð brúkt á royndarmanntalinum 11. november 2010. Nakrar broytingar verða gjørdar til manntalið 2011.

Skjal 10: Hoyringssvar frá Kommunusamskipan Føroyar, dagfest 11. februar 2011

Fíggjarmálaráðið, 1. mars 2011

Aksel V. Johannesen
landsstýrismaður

/ Petur Alberg Lamhauge